

Till försvarsutskottet

Genom beslut den 19 oktober 1972 har försvarsutskottet anhållit om konstitutionsutskottets yttrande över propositionen 1972: 103 angående riksdagen och försvarsplaneringen jämte följdmotion.

På grundval av 1970 års försvarsutrednings betänkande (SOU 1972: 48) Riksdagen och försvarsplaneringen föreslås i propositionen att ett parlamentariskt deltagande i försvarets planering kommer till stånd. Deltagandet föreslås få formen av insyn i planeringen genom att riksdagens utrikes- och försvarsutskott hålls underrättade om innehållet i anvisningar för viktigare studie- och planeringsmoment och om de överväganden som har föregått anvisningarna. Utrikes- och försvarsutskotten föreslås också bli informerade om vissa studieresultat samt om innehållet i och ställningstagandena till aktuella perspektiv- och programplaner.

I konstitutionsutskottets betänkande 1971: 50 behandlade utskottet två motioner angående parlamentarisk medverkan i det statliga planeringsarbetet. I sitt yttrande över motionerna — vilka gick ut på att frågan borde bli föremål för utredning — hänvisade utskottet bl. a. till försvarsutredningens kommande överväganden angående riksdagens roll i planerings- och budgeteringssystemet inom försvaret vilka ligger till grund för den nu aktuella propositionen. Vidare uttalade utskottet att det kunde förutsättas att grundlagberedningen i sitt arbete på förslag till en genomgripande författningsreform skulle komma att behandla de frågor som berördes i motionerna.

Utskottet hänvisade även till viss annan pågående utredningsverksamhet samt till den nya utskottsorganisationen inom riksdagen. Avslutningsvis anförde utskottet följande:

Med hänsyn till att det i motionerna behandlade frågekomplexet — vilket enligt utskottets mening är av största betydelse för en levande demokrati — kommer att behandlas i vissa pågående centrala parlamentariska utredningar som snart kommer att avslutas, och då ytterligare erfarenheter av riksdagens nya utskottsorganisation också torde vara av värde för en allsidig belysning av detsamma, finner utskottet inte anledning att nu föreslå riksdagen att ta initiativ till en särskild utredning om parlamentarisk medverkan i det statliga planeringsarbetet.

De förslag som framlagts i den nu aktuella propositionen föranleder ingen erinran från konstitutionsutskottets sida. Det bör tilläggas att frågan om riksdagens arbetsformer och förhållandet mellan riksdagen och regeringen kommer att behandlas i samband med den proposition i för-

fattningsfrågan som kan väntas komma att föreläggas nästa års riksdag på grundval av grundlagberedningens nu föreliggande förslag till ny regeringsform och ny riksdagsordning.

Stockholm den 14 november 1972

På konstitutionsutskottets vägnar

HILDING JOHANSSON

Närvarande: herrar Johansson i Trollhättan (s), Hernelius (m), Ahlmark (fp), Mossberg (s), Pettersson i Örebro (c), Werner i Malmö (m), Svensson i Eskilstuna (s), Bergqvist (s), Fiskesjö (c), Karlsson i Malung (s), Norrby i Åkersberga (fp), Gustavsson i Ängelholm (s), Olsson i Sundsvall (c), Wictorsson (s) och Olsson i Edane (s).

Avvikande mening

1. av herrar Hernelius och Werner i Malmö (båda m), vilka anförde:

Med hänsyn till den granskande uppgift som åvilar konstitutionsutskottet anser vi att utskottet icke som remissinstans till annat utskott bör yttra sig i frågor om innehållet i en proposition är lämpligt eller ej från konstitutionella synpunkter. Därför deltar vi ej i beslutet.

2. av herrar Ahlmark och Norrby i Åkersberga (båda fp) vilka ansett att sista stycket i utskottets yttrande bort ha följande lydelse:

De förslag som framlagts i den nu aktuella propositionen kan från konstitutionell synpunkt godtas som en snabb förstärkning av det parlamentariska deltagandet i försvarsplaneringen, med vilken särskilda sekretessproblem är förknippade. Verksamheten bör dock ses som en temporär lösning och bli föremål för utvärdering längre fram.

Ett ställningstagande till föreliggande proposition utgör sålunda inte ett generellt förord för den föreslagna formen för parlamentarisk medverkan i den långsiktiga statliga planeringen på olika områden. Denna medverkan kan, som framhållits i motionen 1971: 1150 av herr Ahlmark m. fl. (fp) ske på olika sätt och med större parlamentariskt inflytande än det nu föreslagna. En samlad bedömning av denna fråga kan bli möjlig vid behandlingen av den proposition i författningsfrågan, som kan väntas komma att föreläggas nästa års riksdag på grundval av grundlagberedningens förslag till ny regeringsform och riksdagsordning.